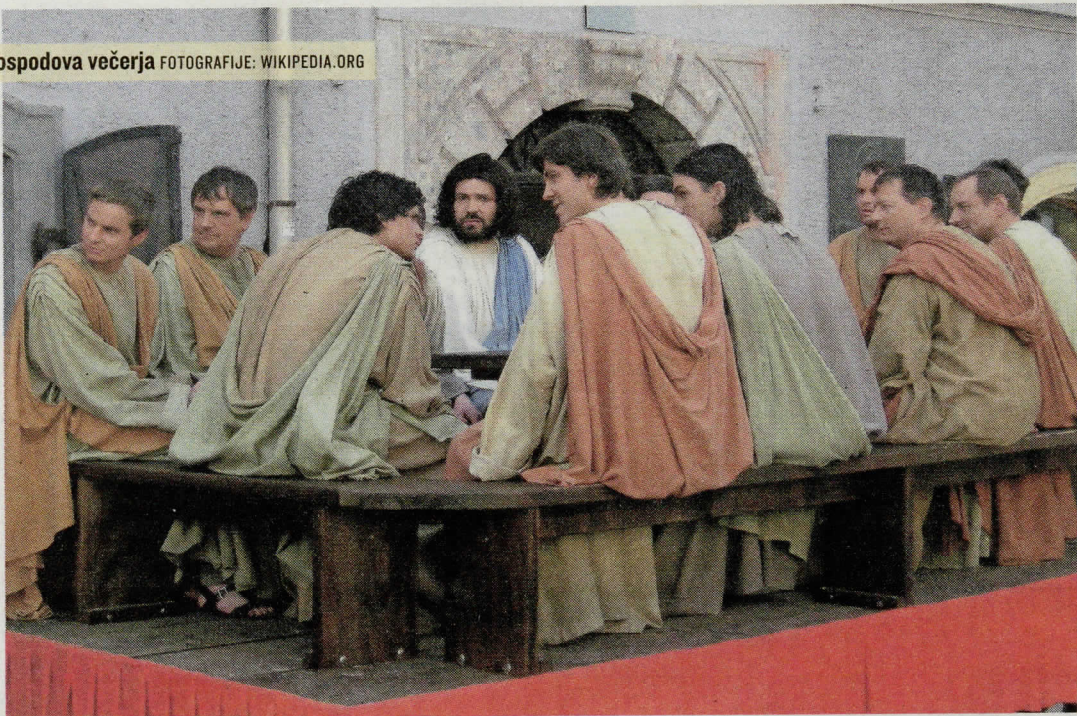

Gospodova večerja FOTOGRAFIJE: WIKIPEDIA.ORG

Zgodovina odrešenja v Škofji Loki

Škofjeloški pasijon je najstarejše ohranjeno dramsko delo v slovenščini in najstarejša ohranjena evropska režijska knjiga; naslednja uprizoritev bo šele čez šest let

Škofjeloški pasijon, ki so ga s sprva predvidenega letošnjega termina (ob 300. obletnici nastanka dramskega besedila) zaradi epidemije najprej premaknili za (vsaj) eno leto, je tudi uradno odpovedan. Naslednja uprizoritev prireditve bo najverjetneje, če bodo le razmere dopuščale, leta 2027. Kljub temu so 24. maja letos odkrili spominsko ploščo ob 300-letnici Škofjeloškega pasijona, ki ima svojo spletno stran, kjer lahko preberemo: »Idejo za postavitev

prenovo ter oddelkom za okolje in prostor na občini Škofja Loka. Postavitev je tako usklajena z bodočo podobo Mestnega trga in arhitektom ter ZVKD. Idejo smo nadgrajevali tudi z vsebinskega in oblikovskega vidika. Naročnik obeležja je občina Škofja Loka, oblikovalsko so ga zasnovali v Studiu Miklavc, kjer skrbijo tudi za celotno podobo Škofjeloškega pasijona. Glavni vsebinski poudarek je podal pater **Metod Benedik**, veliki poznavalec Škofjeloškega pasijona. »

Škofjeloški pasijon (latinsko *Processio locopolitana*) je dramsko besedilo, ki ga je okrog leta 1715 z nadaljnjimi popravki do 1727., po predlogih starejših slovenskih pasijonskih procesij napisal loški kapucin, pater **Lo-vrenc Marušič** oziroma **oče Romuald** iz Štandreža. Škofjeloški pasijon je najstarejše ohranjeno dramsko delo v slovenščini in najstarejša ohranjena evropska režijska knjiga, edina iz baročnega obdobja. Besedilo je v slogu verzificiranih monologov nastopajočih oseb organizirano v 13 podob (slik), povzetih po svetopisemskih besedilih. Sestavlja ga 844 verzov v starološkem narečju. Pasijon je zasnovan kot procesija, ki se ustavlja na določenih točkah srednjeveške Škofje Loke. Uprizarjajo ga v obliki ljudskega ljubiteljskega gledališča, govorjeno besedilo dopolnjujeta glasba in petje, vsebino pa bogatijo konjeniki, križenosci, bičarji, Adamovi otroci, barvite bratovščine in cehi, glasbeniki in pevci. V uprizoritvi sodeluje okrog 900 nastopajočih in 400 drugih sodelavcev, vsi so prostovoljci. Občina Škofja Loka s finančno in formalnopravno podporo zagotavlja kontinuiteto uprizoritev. Gledališka predstava poteka na štirih odrih na prostem, po ulicah in trgih srednjeveškega mestnega jedra Škofje Loke. Sodelujoči se iz prostorov nekdanje vojašnice na Partizanski cesti odpravijo po cesti v staro

Prizor s cehi

mestno jedro, mimo kapucinske cerkve in samostana, čez Kapucinski most in skozi Mestna vrata do Mestnega trga, kjer je pred kužnim znamenjem prvo prizorišče. Na tem mestu se odigrajo vsi prizori, drug za drugim. Gledališka procesija gre naprej po Kopališki ulici do prizorišča Pod gradom. Tam se prizori odigrajo drugič. Pasijon nato nadaljuje pot proti prizorišču na Spodnjem trgu tik ob križišču poti Škofja Loka–Puštal–Poljanska dolina. Tam se prizori odigrajo tretjič. Pasijonska procesija igralcev in konjenikov nato nadaljuje pot do zadnjega prizorišča na Spodnjem trgu – pred staro mestno Kaščo. Ko so vsi prizori odigrani tudi na tistem prizorišču, celotna gledališka zasedba nadaljuje pot do prostorov, od koder je krenila. Zaradi zahtevnosti izvedbe ga uprizarjajo vsakih šest let.

Leta 2011 je Ministrstvo za kulturo RS skupaj z občino Škofja Loka začelo pripravljati nominacijo Škofjeloškega pasijona za vpis na Unescov reprezentativni seznam nesnovne kultur-

(petek pred veliko nočjo) 11. aprila 1721, enkrat letno so ga izvajali do leta 1751. Zaradi finančnih težav ga je leta 1768 odpravil goriški nadškof. Po dveh stoletjih je bil Škofjeloški pasijon znova predstavljen leta 1936 v okviru obrtno-industrijske razstave na dvorišču šole v Škofji Loki, v izvirni zasnovi (po mestnih ulicah) pa v letih 1999 in 2000. Zadnje uprizoritve pasijona so bile leta 2015.

Škofjeloški pasijon lahko doživite tudi drugače. V starem mestnem središču se lahko sprehodite po poti Škofjeloškega pasijona. Interaktivno vodenje s trinajstimi postajami se začne in konča v pasijonski sobi na Mestnem trgu 42. Posamezne postaje so označene z oštevilčenimi ploščicami s simbolom Loškega pasijona na mestnem tlaku. Za ogled poti je treba na pametni telefon naložiti aplikacijo Nexto, izbrati mesto Škofja Loka in nato vodnik po Romualdovi poti. Ta je dolga 2,5 km, postaje se deloma prekrivajo s postajami križevega pota, kjer se sicer v pasijonski procesiji premikajo prizori iz Škofjeloškega pasijona. Od postaje do postaje vas vodi glas patra Romualda, loškega kapucina, ki je pred tremi stoletji v srednjeveški Loki prirejal pasijonske procesije. **Primož Hieng**

Letos mineva 300 let od nastanka.

spominskega obeležja ob 300. obletnici Škofjeloškega pasijona smo začeli oblikovati v lanskem letu. Umestiti smo ga želeli v staro mestno jedro – tja, kjer poteka procesija oziroma uprizoritev Škofjeloškega pasijona. Pri umeščanju v prostor smo sodelovali z odborom za

Nagrada

Škofjeloški pasijon v režiji Jerneja Lorencija je veliki zmagovalec 51. Tedna slovenske drame. Predstava Prešernovega gledališča Kranj in Mestnega gledališča Ptuj je prejela Seligovo nagrado po izboru žirije, občinstva in tudi igralski nagradi.

Škofjeloški pasijon bodo uprizorili šele leta 2027.